

dosarul nr. 2ra-333/19

prima instanță: Judecătoria Râșcani (S. Vasilache)

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (V. Clima, A. Malîi, E. Palanciuc)

ÎNCHEIERE

06 martie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al

Curții Supreme de Justiție,

în componență:

Președintele completului, judecătorul

Mariana Pitic

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru

examinând chestiunea admisibilității recursului declarat de Barbei Ion, reprezentat de avocatul Doronceanu Olesea,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Barbei Ion împotriva Instituției Medico-Sanitare Publice Spitalul Clinic Municipal „Sfânta Treime”, intervenient accesoriu Rusacova Ana cu privire la constatarea încălcării dreptului și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 26 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care au fost respinse apelurile declarate de Instituția Medico-Sanitară Publică Spitalul Clinic Municipal „Sfânta Treime” și Ana Rusacova și de către Barbei Ion, și a fost menținută hotărârea din 06 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani

c o n s t a t ă:

La 07 iunie 2017 Barbei Ion a depus cerere de chemare în judecată împotriva IMSP Spitalul Clinic Municipal „Sfânta Treime”, intervenient accesoriu Rusacova Ana cu privire la constatarea încălcării dreptului și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii a invocat că din căsătoria cu Barbei Ana, la data de 02 iunie 2013 s-a născut fiica Barbei Natalia.

Peste câteva zile de la naștere, soția Barbei Ana (24 ani) a decedat în incinta Spitalul Clinic Municipal nr. 1.

A menționat reclamantul că anterior, soții au decis ca sarcina să fie monitorizată de către un medic de familie de la locul de trai, astfel au fost puși la evidența unui medic de familie din cadrul Centrului Medicilor de Familie (CMF) nr. 12.

La 02.06.2013 Ana Barbei a născut pe cale naturală o fetiță, fiind internată în Spitalul Raional Ștefan Vodă de pe data de 02.06.2013 până la 07.06.2103, ambele aflându-se sub supravegherea medicilor din spital.

După naștere, Ana Barbei s-a simțit rău, primind tratament și nimeni dintre medici n-au semnalat careva probleme grave de sănătate care i-ar pune viața în pericol, fiind la 07.06.2013 externată din Spitalul din Ștefan Vodă, necătând la faptul că starea ei de sănătate a fost apreciată de medici drept satisfăcătoare.

După ce a revenit acasă, starea de sănătate a soției s-a agravat și deși în perioada 07-14.06.2013 ea zilnic era vizitată și consultată de către o soră medicală din cadrul CMF nr.12, totuși starea de sănătate nu se ameliorează, însă medicii n-au considerat că ar fi necesar ca Ana Barbei să fie internată în spital pentru investigații.

La 18.06.2013 dimineața Ana Barbei a fost transportată de către tatăl ei la IMSP Spitalul Clinic Municipal „Sfânta Treime”, mun. Chișinău, str. Alecu Russo 11, deoarece piciorul său drept se umflase și abia putea să meargă, unde medicii au examinat-o și făcându-i o radiografie la picior i-au comunicat că piciorul nu este fracturat și urmează să fie internată în spital pentru investigații.

Deoarece starea de sănătate se agrava, Ana Barbei s-a adresat din nou medicului de familie din cadrul CMF nr.12 pentru a-i fi eliberată o îndreptare medicală necesară pentru a fi internată la Spitalul Clinic Municipal „Sfânta Treime” și abia la 18 iunie 2013, seara, medicul de familie i-a eliberat Anei Barbei îndreptarea medicală, chemând ambulanța pentru a fi internată.

La 19 iunie 2013, în jurul orei 19:00 a primit un telefon de la un medic care i-a comunicat că soția sa se simte foarte rău și se află în secția de reanimare a Spitalului Clinic Municipal nr. 1.

Reclamantul nu cunoștea cum a ajuns să fie internată soția sa de la Spitalul „Sfânta Treime” la Spitalul Clinic Municipal nr. 1. Nimeni nu i-a comunicat când a fost transportată și din ce cauză.

La 19.06.2013 soția sa Ana a decedat în incinta Spitalului Clinic Municipal nr. 1. Medicul i-a spus că soția sa a fost adusă la Spitalul Clinic Municipal nr.1 prea târziu, că plămânii ei erau plini de apă și medicii n-au mai putut face nimic pentru a-i salva viața.

În asemenea circumstanțe, consideră că soția sa, deși s-a aflat sub supraveghere medicală permanentă în perioada sarcinii și după, totuși a decedat, deoarece starea sa de sănătate a fost subestimată de către toți lucrătorii medicali, care la diferite etape i-au acordat asistență medicală, nefiind diagnosticată corect și la timp și nefiindu-i administrat tratament specific maladiei de care suferea.

La 15.07.2013, în rezultatul depunerii plângerii, de către Procuratura sect.Râșcani a fost pornită cauza penală nr.2013028076 în baza art.162 alin. (2) lit.b) Cod Penal, fiind înaintată învinuirea Anei Rusacova.

Ulterior, fapta a fost încadrată în componența de infracțiune prevăzută la art.213 pct.b) Cod penal - încălcarea din neglijență a regulilor și metodelor de acordare a asistenței medicale de către personalul medical.

În cadrul dosarului penal s-a dispus efectuarea expertizei medico-legale pentru constatarea prezenței sau lipsei erorilor medicale comise de către personalul medical din diferite instituții medicale la diferite etape de acordare a asistenței medicale pacientei Ana Barbei.

Conform raportului de expertiză medico-legală nr.376 din 25.04.2014 s-a stabilit că decesul Anei Barbei s-a datorat (legătura cauzală directă) lezării venei subclavia și a apexului pulmonului pe stânga, complicat cu hemoragie masivă în cavitatea pleurală și colabarea totală a pulmonului stâng, lezarea venei subclavia și a apexului pulmonului pe stânga, care s-a întâmplat în timpul aflării Anei Barbei la

tratament în IMSP SCM „Sfânta Treime”. La toate spitalizările, pacientei Ana Barbei i-a fost aplicat un tratament deplin, adecvat, dar cu întârziere.

La 19.06.2013 starea generală gravă a pacientei a fost una din contraindicațiile transferării ei în altă instituție curativă. Prin urmare, Ana Rusacova a fost învinuită în faptul că la data de 19.06.2013, activând în calitate de medic reanimatolog în cadrul Spitalului Clinic Municipal „Sfânta Treime”, în timpul aflării în serviciu 24 ore, ignorând regulile și metodele de acordare a asistenței medicale, din neglijență, în cadrul efectuării unei intervenții chirurgicale, și anume cateterizarea venei centrale subclavia, din partea stângă la Ana Barbei a lezat vena subclavia și apexul plămânului stâng, fapt ce a servit drept cauză a decesului Anei Barbei.

Astfel, conform concluziilor medicilor legiști, responsabil de decesul pacientei Ana Barbei este medicul care a efectuat intervenția chirurgicală sub formă de cateterizare a venei centrale subclavia. Ana Rusacova a încălcat regulile și metodele de acordare a asistenței medicale, deoarece în timpul efectuării procedurii medicale de cateterizare a venei centrale subclavia la pacienta Ana Barbei a introdus acul în venă și din imprudență a lezat vena subclavia și apexul pulmonului pe stânga, această acțiune a provocat o hemoragie masivă în cavitatea pleurală și colabarea totală a pulmonului stâng. În urma acestei intervenții pacienta Ana Barbei a decedat din cauza hemoragiei și colabării totale a pulmonului.

Tot, Ana Rusacova a ignorat prevederile legale, care impuneau înainte de efectuarea procedurii de cateterizare să explice pacientei Ana Barbei necesitatea și riscurile cateterizării și să-i solicite semnarea unui acord scris informat. Omisiunea de a solicita acordul pentru intervenție nu poate fi justificată, însuși medicii audiați în calitate de martori în cadrul dosarului penal, în declarații au confirmat că deși starea de sănătate a pacientei Ana Barbei era gravă, totuși ea era lucidă, adecvată și conștientă, prin urmare ea putea să-și exprime sau nu consimțământul. Explicațiile medicilor care susțin că acordul pacientei nu a fost solicitat, deoarece „ea avea dureri” nu înlătură cerința imperativă de a respecta legea și de a solicita acordul informat de la un pacient conștient și lucid (în secția de reanimare pacienta se afla în stare de cunoștință clară).

La 26.10.2016 prin sentința Judecătoriei Râșcani mun. Chișinău Ana Rusacova a fost recunoscută vinovată de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 213 lit.b) Cod penal și în baza acestei legi i s-a stabilit pedeapsa - 1 an închisoare.

Conform art.90 Cod Penal, executarea pedepsei stabilite lui Ana Rusacova a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 2 ani, în temeiul art.78 al.2) Cod penal, pedeapsa complementară -privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate s-a înlăturat.

La 26.10.2016 Curtea de Apel Chișinău a respins ca nefondate apelurile declarate de procurorul în Procuratura Râșcani, succesorul părții vătămate Barbei Ion și avocatul Doronceanu Olesea în interesele lui Barbei Ion împotriva sentinței Judecătoriei Râșcani din 26.10.2016 în cauza penală împotriva Anei Rusacova, fiind admise apelurile declarate de către Ana Rusacova Alexei și avocatul Vera Volkova, casată sentința Judecătoriei Râșcani din 26.10.2016 în partea stabilirii pedepsei Anei Rusacova și în această parte pronunță o nouă hotărâre privind încetarea

procesul penal în privința Anei Rusacova, care a comis infracțiunea prevăzută de art.213 lit.b) Cod Penal, eliberarea Anei Rusacova de răspundere penală în legătură cu actul de amnistie, în temeiul art.2 alin.(1) din Legea nr.210 din 29.07.2016 privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței RM.

Prejudiciul moral cauzat prin acțiunile ilegale ale personalului medical din cadrul IMSP Spitalul Clinic Municipal „Sfânta Treime” este imens și irecuperabil și se manifestă prin suferințe de ordin psihologic pe care le-a suportat și continuă să-le suporte zilnic. Suma solicitată de reclamant pentru compensarea prejudiciului moral cauzat prin acțiunile ilicite ale medicului este de 2 000 000 lei.

Prin încheierea din 08.08.2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani în proces a fost atras în calitate de intervenient accesoriu Ana Rusacova.

Prin hotărârea din 06 aprilie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani acțiunea a fost admisă parțial, fiind constată încălcarea art.2 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului în raport cu Ana Barbei, decedată la 19.06.2013 și s-a încasat de la IMSP Spitalul Clinic Municipal „Sfânta Treime” în beneficiul lui Barbei prejudiciul moral în mărime de 75 000 de lei, în rest acțiunea a fost respinsă.

La 10 aprilie 2018 IMSP Spitalul Clinic Municipal „Sfânta Treime” a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând casarea acesteia și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii

La 04 mai 2018 Ana Rusacova a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe solicitând casarea acesteia și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

La 22 mai 2018 Barbei Ion a depus apel incident împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând casarea acesteia și emiterea unei noi hotărâri privind admiterea integrală acțiunii.

Prin decizia din 26 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău au fost respinse apelurile declarate de IMSP Spitalul Clinic Municipal „Sfânta Treime” și Ana Rusacova și de către Barbei Ion și a fost menținută hotărârea primei instanțe.

Instanța de apel a stabilit că prin sentința din 26.10.2016 a Judecătoria Râșcani mun.Chișinău Ana Rusacova a fost recunoscută vinovată de comiterea infracțiunii prevăzute la art. 213 lit.b) Cod penal, încălcarea din neglijență a regulilor și metodelor de acordare a asistenței medicale soldat cu decesul pacientului, fiindu-i stabilită o pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 1 an, cu suspendarea executării pedepsei conform art.90 Cod penal pe un termen de 2 ani, înlăturînd aplicarea pedepsei complimentare privirea de dreptul de ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate conform art.78 al.(2) CP. (f.d. 29-33).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 08.02.2017 s-a casat hotărârea primei instanței în partea stabilirii pedepsei, cu pronunțarea în această parte unei noi hotărâri cu privire la încetarea procesului penal, ținînd cont de cererea formulată de Ana Rusacova, prin care a recunoscut vina, solicitînd aplicarea amnistiei, cu liberarea de răspundere penală în legătură cu actul de amnistie.

Instanța de apel a reținut că prima instanță corect a stabilit că în cazul dat s-a constatat încălcarea art.2 din Convenției Europene a Drepturilor Omului în raport

cu Ana Barbei. Or, conform art.2 CtEDO (dreptul la viață), dreptul la viață al oricărei persoane este protejat prin lege. Moartea nu poate fi cauzată cuiva în mod intenționat, decât în executarea unei sentințe capitale pronunțate de un tribunal când infracțiunea este sancționată cu această pedeapsă prin lege.

Astfel, instanța de apel a conchis că prima instanță just a examinat cauza dedusă judecării, atât prin prisma eventualei încălcări în substanță a dreptului la viață, cât și sub aspect procedural, stabilind că statul și-a îndeplinit obligația în vederea instituirii mecanismului de garantare a respectării dreptului, fiind luate măsurile necesare întru asigurarea protejării vieții bolnavilor, formînd un mecanism, ce asigură garantarea și protecția vieții persoanelor. Or, cadrul legal existent implică măsuri de protecție a drepturilor pacienților, precum și a fost instituit un mecanism de atragere la răspundere judiciară a persoanelor responsabile pentru încălcările admise.

Cât privește încălcarea în substanță a dreptului la viață, prevăzut de art. 2 CtEDO, instanța de apel a reținut ca fiind plauzibilă concluzia primei instanței că din partea pîrîtului, prin intermediul reprezentanților săi, au fost admise derogări de la legislația în vigoare, implicit s-au admis încălcări în procedurile aplicate, ce au avut ca efect încălcarea substanțială a drepturilor pacientei Ana Barbei. Or, prevederile legale indică expres necesitatea obținerii acordului la efectuarea intervenției medicale, semnat de pacient sau reprezentantul legal.

Referitor la pretenția cu privire la repararea prejudiciului moral, instanța de apel a reținut ca fiind plauzibilă concluzia primei instanțe cu privire la admiterea parțială a pretenției date.

În acest sens, instanța de apel a menționat că prima instanță just a stabilit că suma menționată corespunde suferințelor fizice și psihice cauzate reclamantului în urma decesului soției sale, considerând că quantumul prejudiciului moral în mărime de 2 000 000 de lei este unul exagerat în raport cu suferințele cauzate.

La 27 decembrie 2018 Barbei Ion, reprezentat de avocatul Doronceanu Olesea, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând casarea acesteia și emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că concluziile instanțelor de judecată expuse în hotărâri vin în contradicție cu circumstanțele pricinii. Consideră că suma acordată de instanțe cu titlu de compensare a prejudiciului moral cauzat este prea mică și nu reprezintă o satisfacție echitabilă cu prejudiciu moral suferit.

În conformitate cu art. 434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Completul denotă că la 01 noiembrie 2018, decizia din 26 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost publicată pe pagina web „Portalul instanțelor naționale de judecată”. Recursul a fost înregistrat în grefa Curții Supreme de Justiție la 27 decembrie 2018. Prin urmare, a fost depus în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de Barbei Ion, reprezentat de avocatul Doronceanu Olesea, în raport cu materialele pricinii civile, completul

Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Barbei Ion, reprezentat de avocatul Doronceanu Olesea, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, Completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Barbei Ion, reprezentat de avocatul Doronceanu Olesea.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Barbei Ion, reprezentat de avocatul Doronceanu Olesea, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Mariana Pitic

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru